

Konsumentbarometern

2015, december

Inställningen hos konsumenterna dämpad i december

Konsumenternas förtroende för ekonomin försvagades något i december. Konsumenternas förtroendeindikator var i december 2,4, medan den i november var 4,7 och i oktober 1,3. I december i fjol fick förtroendeindikatorn värdet 4,4. Indikatorns långtidsmedelvärde är 11,7. Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades den 1–16 december 1 220 personer bosatta i Finland.

Konsumenternas förtroendeindikator

1) medeltal 10/1995 - 12/2015

Av de fyra delfaktorerna i konsumenternas förtroendeindikator försvagades i december förväntningarna på den egna och särskilt på Finlands ekonomi jämfört med november och året innan. Synen på arbetslöshetsutvecklingen och de egna möjligheterna att spara var oförändrad. Uppskattningen av möjligheterna att spara var ljus i december, medan övriga förväntningar var svaga eller dystra.

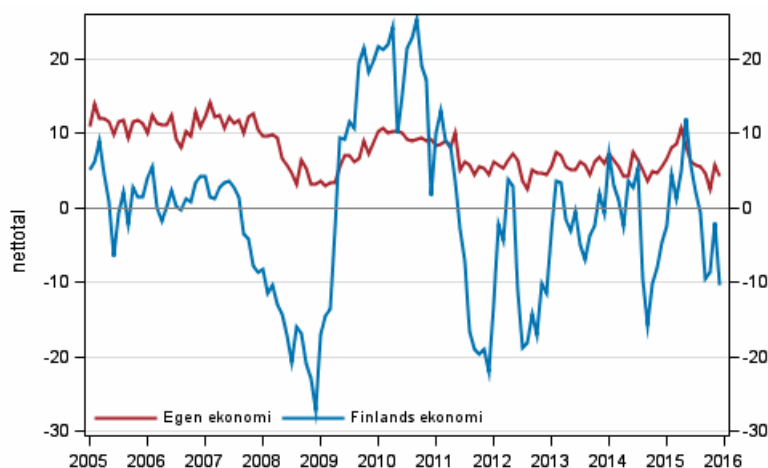
Konsumenterna ansåg i december att tidpunkten var rätt så god för att ta lån, men inte för att köpa kapitalvaror och i synnerhet inte för att spara. Sysselsatta konsumenter oroade sig mer än vanligt i december för att själva bli arbetslösa, liksom redan i november och för ett år sedan.

Egen och Finlands ekonomi

I december trodde 24 procent av konsumenterna att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Trettioåtta procent av konsumenterna bedömde för sin del att landets ekonomi försämras. Motsvarande andelar var ännu i november 30 och 29 procent och för ett år sedan i december 26 och 32 procent.

I december litade 23 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 16 procent befarade att den blir sämre inom ett år. Motsvarande andelar var i november 23 och 13 procent och för ett år sedan 23 och 14 procent.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Arbetslöshet och inflation

Bara 10 procent av konsumenterna förväntade sig i december att arbetslösheten minskar under det följande året medan 60 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. Av de sysselsatta antog 12 procent i december att risken för arbetslösheten minskat under de senaste månaderna för deras egen del, medan 20 procent antog att risken hade ökat. Av de sysselsatta upplevde 22 procent att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa.

I december bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 1,5 procent under de följande 12 månaderna. Långtidsmedelvärdet för inflationsförväntningarna är 2,2 procent.

Köp av kapitalvaror

Fyrtiosex procent av konsumenterna bedömde i december att det är fördelaktigt att köpa kapitalvaror. Av hushållen avsåg 16 procent att ganska eller mycket säkert köpa bil inom ett år och 6 procent bostad. Nitton procent av hushållen planerade att spendera pengar på renovering av bostaden inom ett år.

Sparande och låntagning

I december bedömde 53 procent av konsumenterna att tidpunkten att spara var god. Av hushållen hade 67 procent sparat och 79 procent trodde att de kan spara under det följande året.

Av konsumenterna ansåg 63 procent i december att det är fördelaktigt att ta lån. Av hushållen planerade 13 procent att ta lån inom ett år. Av de hushåll som planerade att köpa bostad var banklån det viktigaste

finansieringssättet i december för 38 procent och det näst viktigaste för 33 procent. När det gäller köp av bil var motsvarande andelar 11 och 13 procent.

Konsumenternas förtroende efter storområde och befolkningsgrupp

I huvudstadsregionen och i Norra Finland var bilden av ekonomin i december ljusare än i övriga delar av landet. Av befolkningsgrupperna var högre tjänstemän de klart mest optimistiska. Pensionärer och arbetslösa hade den mest pessimistiska uppfattningen om den ekonomiska utvecklingen.

Konsumenternas syn på ekonomin

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2014	11/2015	12/2015	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	4,4	4,7	2,4	--
B2 Egen ekonomi om 12 månader (netttotal)	8,3	14,1	2,3	5,5	5,7	4,2	--
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (netttotal)	3,0	25,3	-27,1	-4,6	-1,9	-10,4	--
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	2,0	1,3	1,5	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (netttotal)	-3,9	27,6	-51,1	-27,6	-30,5	-29,7	--
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (netttotal)	-1,3	7,6	-18,8	-7,5	-5,9	-5,2	-
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (netttotal)	18,1	41,8	-14,2	12,1	15,0	16,8	=
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (netttotal)	10,7	36,8	-19,6	2,4	8,0	4,5	-
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (netttotal)	16,9	42,0	-47,1	11,8	19,6	20,1	=
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (netttotal)	39,2	52,2	10,9	44,5	45,4	45,5	+

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas netttotal. Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Förklaringar till kolumnen “**Utsikter**”: ++ Mycket goda utsikter, + Goda utsikter, = Neutrala utsikter, - Dåliga utsikter, -- Mycket dåliga utsikter. Nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras på EU-kommissionens webbplats: European Commission, DG ECFIN, Business and Consumer Survey Results;
http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Innehåll

1. Metoden för konsumentbarometern.....	5
---	---

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter.....	6
--	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	8
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer.....	8
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	8
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	9
Figurbilaga 5. Inflation.....	9
Figurbilaga 6. Arbetslöshet.....	9
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	10
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara.....	10
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	10
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	11
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa.....	11

1. Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas uppfattningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna apparater är i hushållen. I konsumentbarometern finns färdiga svarsalternativ (en kvalitativ undersökning).

De första barometerintervjuerna gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes undersökningen två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerens uppgifter varje månad på uppdrag av och med delfinansiering från EU-kommissionen.

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,5 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,6 miljoner hushåll i Finland. Ett urval av 2 350 personer samplas för undersökningen för varje månad. Samma urval används också i datainsamlingen för den finländska reseundersökningen. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerens uppgiftslämnare representerar landets befolkning ifråga om ålder, kön, bostättningsområde och modersmål.

Konsumentbarometerens intervjuer görs från Statistikcentralens telefonintervjucentral (CATI) under de två eller tre första veckorna av månaden. I december 2015 erhöles svar från 1 220 personer; därmed var bortfallet av svar 48,1 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrade eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunde nå.

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktkoefficienter. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

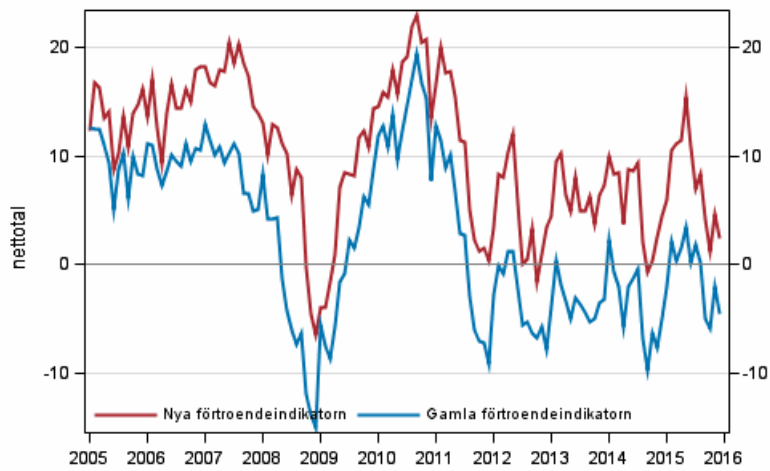
Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2014	11/2015	12/2015	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	11,7	22,9	-6,5	4,4	4,7	2,4	--
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	6,1	19,4	-15,0	-4,9	-2,0	-4,5	--
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,3	33,4	9,5	27,0	27,4	27,8	+
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	-0,4	22,8	-39,1	-16,1	-16,2	-20,1	--
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	3,9	9,8	-4,0	-0,3	-1,8	1,7	-
- Bättre (%)	23,3	30,6	16,5	20,0	17,5	21,6	
- Sämre (%)	16,4	22,7	11,4	19,5	20,2	18,7	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,3	14,1	2,3	5,5	5,7	4,2	--
- Bättre (%)	25,7	33,4	18,2	22,9	22,6	23,4	
- Sämre (%)	11,3	17,7	6,6	13,8	13,1	16,0	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	-3,1	29,5	-60,9	-37,2	-27,2	-35,0	--
- Bättre (%)	26,0	62,1	2,0	5,3	8,6	5,1	
- Sämre (%)	28,7	88,5	4,2	65,1	52,5	60,8	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,0	25,3	-27,1	-4,6	-1,9	-10,4	--
- Bättre (%)	30,8	57,3	11,6	26,2	30,4	24,5	
- Sämre (%)	23,1	57,3	6,0	32,0	29,1	37,6	
B5 Inflationen nu (procent)	2,3	5,8	-2,0	2,1	0,5	0,8	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	2,0	1,3	1,5	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-3,9	27,6	-51,1	-27,6	-30,5	-29,7	--
- Mindre (%)	30,0	60,8	6,4	11,4	11,1	10,3	
- Mera (%)	34,8	83,3	6,9	60,3	63,2	60,2	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	-1,3	7,6	-18,8	-7,5	-5,9	-5,2	-
- Minskat (%)	12,9	20,0	5,3	11,6	11,1	11,7	
- Ökat (%)	17,1	31,9	7,9	25,5	20,9	20,4	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	18,1	41,8	-14,2	12,1	15,0	16,8	=
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,5	62,4	29,6	43,7	44,2	45,6	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	26,3	45,7	17,7	31,6	29,2	28,8	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	10,7	36,8	-19,6	2,4	8,0	4,5	-
- Bra tid (%)	58,0	80,7	33,4	51,2	55,5	53,2	
- Dålig tid (%)	36,3	58,5	15,5	45,2	40,8	43,1	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	16,9	42,0	-47,1	11,8	19,6	20,1	=
- Bra tid (%)	61,6	78,2	13,3	56,7	62,3	62,9	
- Dålig tid (%)	31,2	83,4	12,1	38,2	31,2	32,1	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	28,3	35,1	14,7	30,9	30,9	33,7	++
- Kan spara (%)	59,4	70,0	38,6	63,0	64,6	66,7	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,8	10,1	4,5	6,7	8,7	6,1	

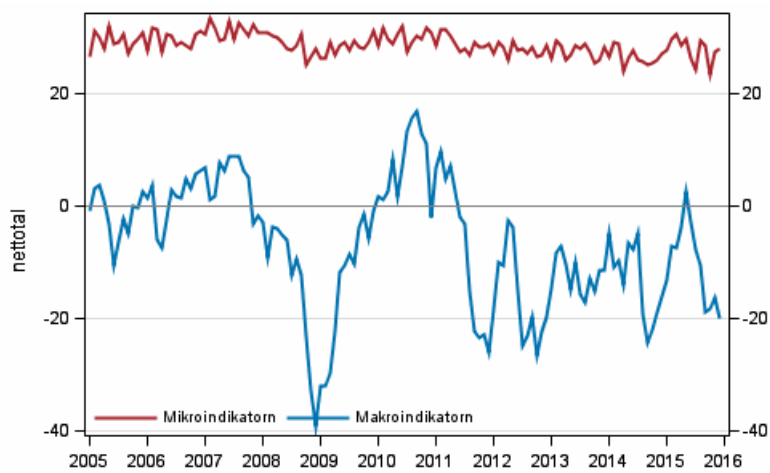
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	12/2014	11/2015	12/2015	Utsikter
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (netttotal)	39,2	52,2	10,9	44,5	45,4	45,5	+
- Kan spara (%)	73,8	82,3	56,6	77,1	78,2	79,2	
- Kan inte spara (%)	24,3	40,3	16,5	21,6	21,0	20,2	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,2	17,8	9,1	13,3	11,4	12,7	-
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	5,7	4,0	5,6	
- Eventuellt (%)	7,6	11,4	5,0	7,7	7,4	7,1	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (netttotal)	-8,8	-2,4	-18,2	-15,8	-11,4	-12,2	--
- Mera (%)	21,6	30,8	13,9	15,7	17,2	16,5	
- Mindre (%)	32,8	40,4	26,5	37,1	32,5	33,2	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	16,8	21,7	12,7	14,3	15,4	15,5	-
- Mycket sannolikt (%)	8,6	12,1	5,1	6,1	6,5	7,4	
- Ganska sannolikt (%)	8,2	10,4	5,3	8,2	9,0	8,1	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,0	11,3	4,1	5,2	6,9	5,9	-
- Ja, säkert (%)	3,1	5,2	1,3	2,3	2,3	2,3	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	2,9	4,6	3,6	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,8	27,0	9,8	17,8	18,5	18,7	=
- Mycket sannolikt (%)	12,4	19,0	5,0	11,5	12,2	13,2	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	6,3	6,3	5,5	

Figurbilagor

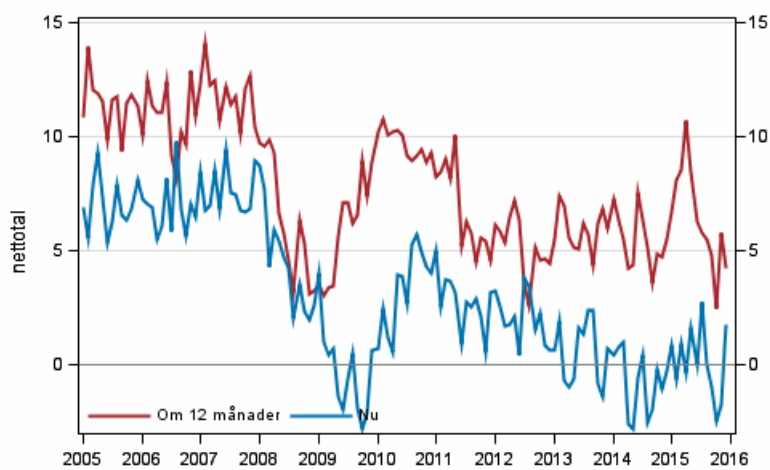
Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

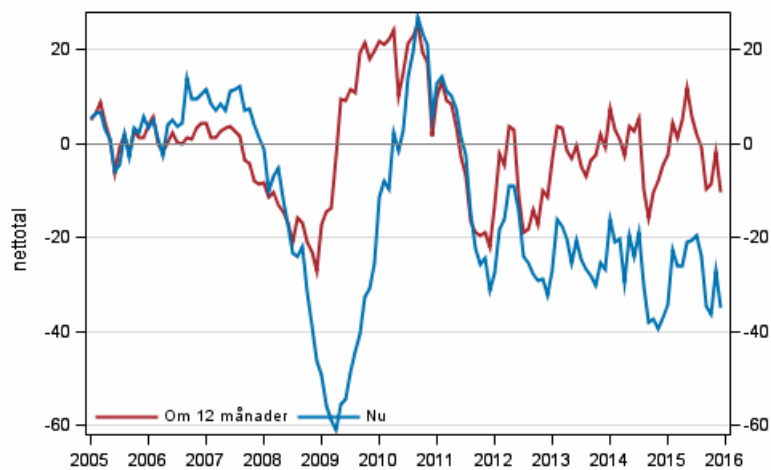
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorer

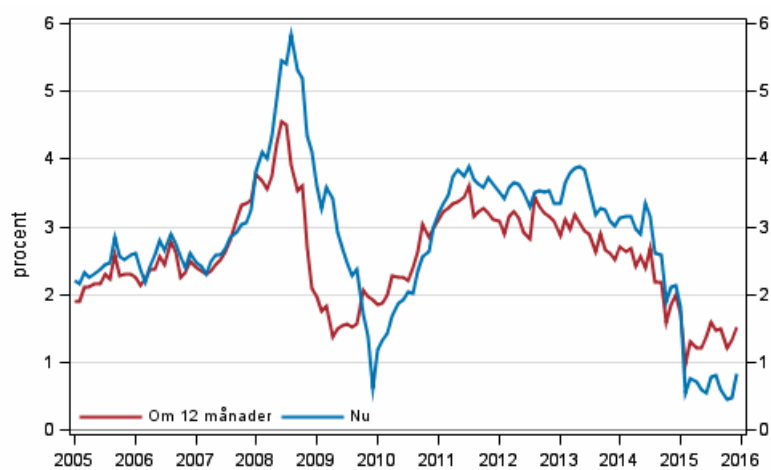
Figurbilaga 3. Egen ekonomi

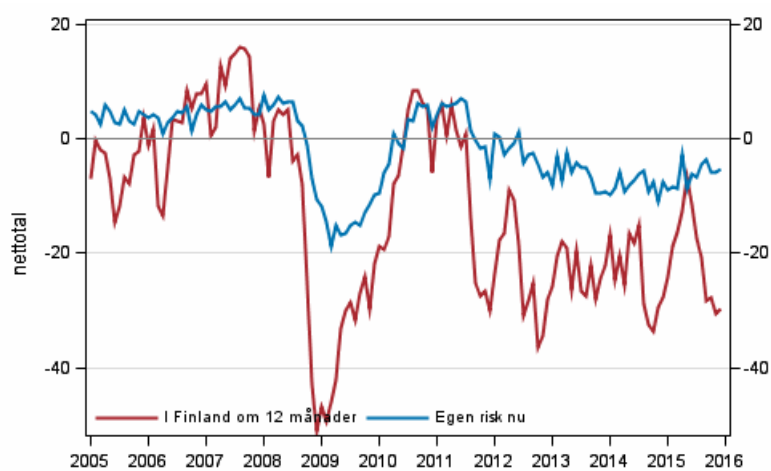
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

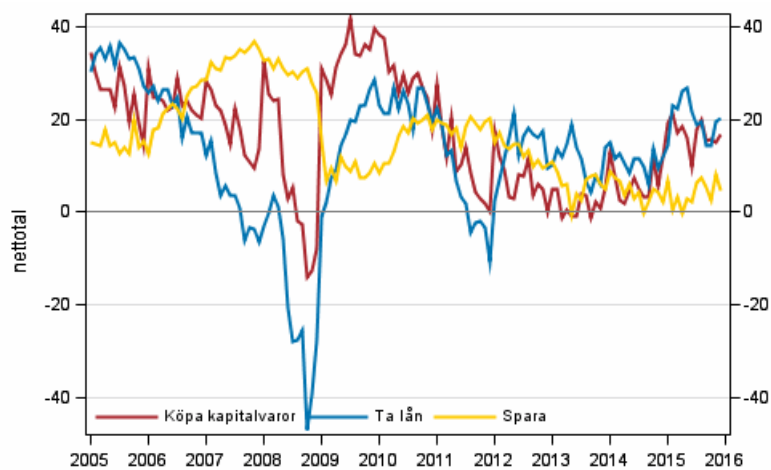
Figurbilaga 5. Inflation

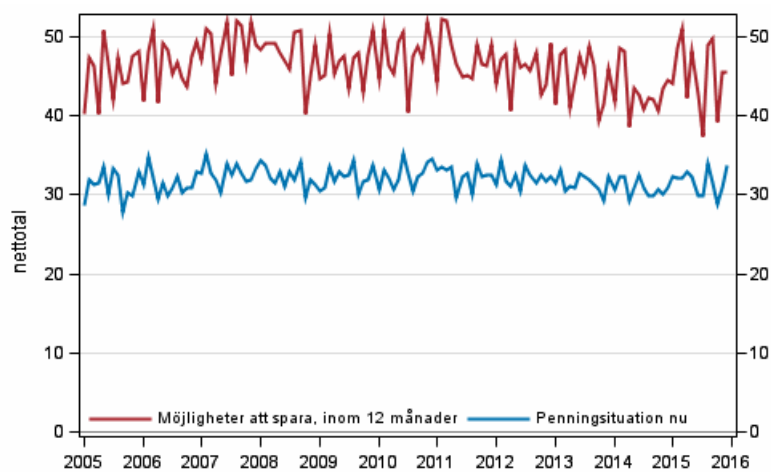
Figurbilaga 6. Arbetslöshet

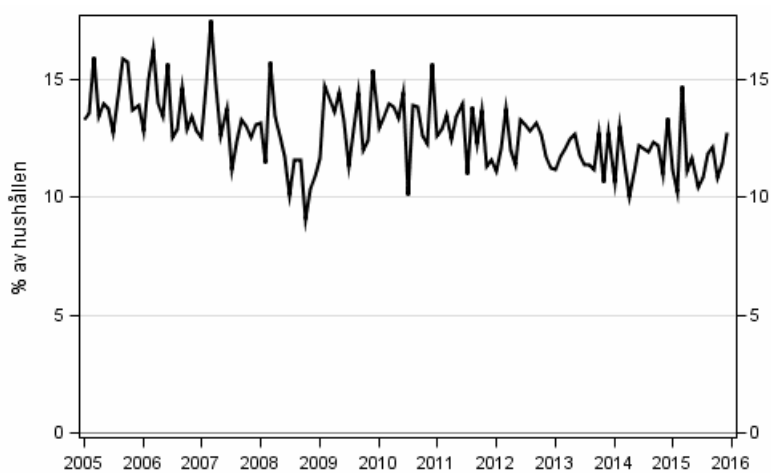
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

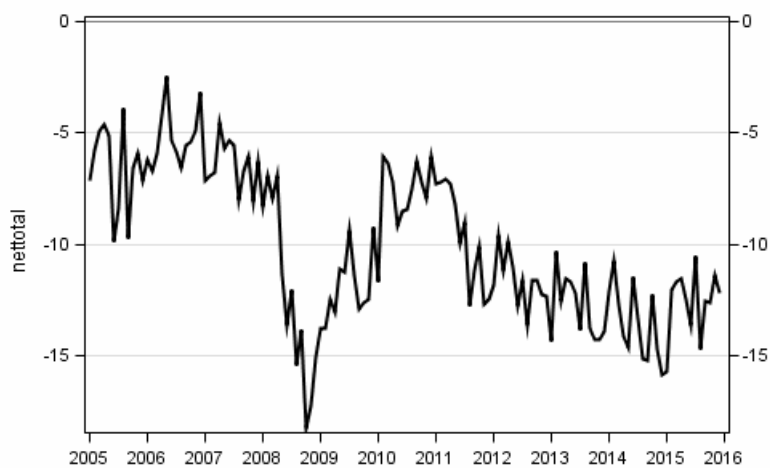
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation och möjligheter att spara

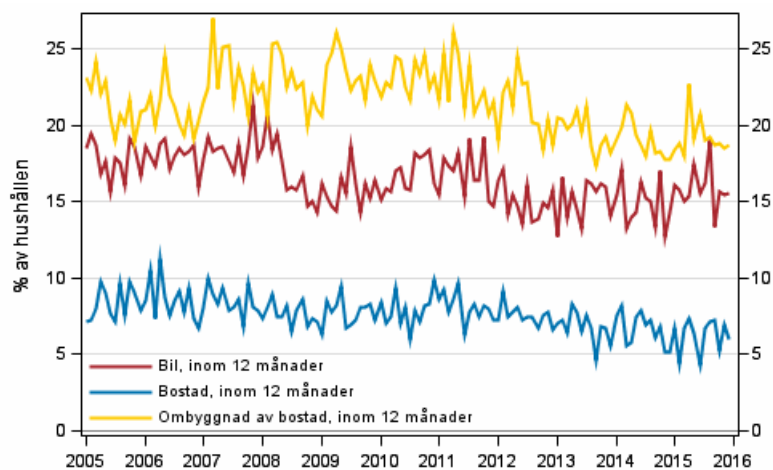
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 029 551 3598
Ansvarig statistikdirektör:
Jari Tarkoma

konsument.barometern@stat.fi
www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2015, december. Statistikcentralen